

L'ADAPTACIÓ DE L'ENSENYAMENT AL MERCAT LABORAL

La FP surt del túnel

Tenim molts llicenciats en temes pels quals no hi ha gaire demanda professional, en particular en Humanitats

- El fet que la joventut pugui començar els estudis treballant 'in situ' pot ser motivador

IRENE BOADA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 5.02.09*

L'Isma Prados, el televisiu cuiner de Cuina per solters, va estudiar Formació Professional. També ho han fet famosos com l'actor Jordi Mollà o alts executius com Ramon Paredes, vicepresident de Seat. La FP no comporta sempre un èxit mediàtic, però sí un èxit més important, avui dia, que és trobar una feina segura. S'han acabat els grisos temps en què només els desesperats eren arrossegats a les aules professionals, però, curiosament, no hem aconseguit fer desaparèixer l'estigma. Encara molts pares i professors creuen que l'èxit només arriba amb la universitat, quan la realitat ho contradueix, en gran part.

Tenim molta gent llicenciada en temes pels quals no hi ha gaire demanda professional, en Humanitats en particular, i això fa que tinguin moltes dificultats a l'hora de trobar feina, fet que sovint genera molta frustració al llarg de la vida. Qui estudiï avui un doctorat en Història o en Literatura ho hauria de fer, majorment, per interès personal i no pas per trobar feina. Un 30% d'universitaris no acaben els estudis, cosa que representa grans pèrdues de diner públic.

EN CANVI, la nova FP comença a ser una molt bona opció. Ho prova el darrer informe de la Fundació Foessa (Foment d'Estudis Socials i Sociologia Aplicada) sobre exclusió social a Espanya, que mostra que els estudis universitaris ja no ofereixen tantes garanties com els de FP per tenir feina. El grau superior de la FP ofereix l'oportunitat de conèixer diferents matèries i potser passar a la universitat amb més garanties d'èxit. Actualment, més d'un 25% d'universitaris catalans han començat per aquesta via. A la Gran Bretanya, per exemple, es va fer un estudi que assenyalava que els universitaris provinents de la formació professional treien més bones notes que els que venien del batxillerat.

De cara a fer front a la crisi de feina que podria augmentar els propers anys, tota preparació, com a país, és poca i una de les solucions passa per l'apropament entre formació i empresa. En el món universitari, això s'està provant que és més lent; no obstant, la FP s'està posant les piles ràpidament i s'acosta a la realitat ocupacional que s'anirà dibuixant en els propers anys.

A més, s'està recuperant l'enyorada figura de l'aprenent, de manera que són les mateixes empreses les que contracten els estudiants per fer una feina que formarà part de la seva formació. El fet que el jovent pugui començar els estudis treballant in situ pot ser extraordinàriament motivador i pot evitar les temibles desercions de l'alumnat, que és un dels principals problemes entre els adolescents, per anar a treballar en feines de baixa qualificació. Molts d'aquests cursos són promoguts per les mateixes empreses que necessiten personal especialitzat i que en cedeixen les instal·lacions i la maquinària.

Actualment, els estudis professionals amb més futur són: disseny i inversió tecnològica, educació infantil i atenció a persones grans o dependents, però la diversitat de la FP encara és poc coneguda: des de turisme, fins a tècnic en futbol, esquí, disseny, restauració artística, enginyeria i urbanisme, salut, informàtica, fusteria, electrònica, química i comunicació. Contràriament al que es creu, la inserció laboral d'algunes especialitats artístiques és altíssima, en especial, disseny d'interiors, arts aplicades a la indumentària, joieria d'art i escultura. En la majoria dels casos, els alumnes surten dels estudis amb una feina.

Recordo que quan, a començaments dels anys 90, vaig anar a la Universitat de Queen's a estudiar Literatura Irlandesa, en un intercanvi Erasmus, mentre els europeus fèiem Lletres i Filosofia, la nombrosa comunitat d'estudiants de Corea, Malàisia, Taiwan i Singapur, masculina en un 98%, feien Empresarials o Enginyeria. Els governs d'aquests països tenien molt clar en què calia invertir, i els estudiants també ho tenien molt clar i no dubtaven a demanar préstecs per poder graduar-se a les millors universitats. La inversió en educació, tant personal com col·lectiva, és clau per al desenvolupament econòmic d'un país. Hauríem d'estudiar millor els països que ho fan bé i no només Finlàndia.

EL CAS DE Corea del Sud, per exemple, és especialment interessant per l'embranchida que ha agafat en educació en pocs anys. Ha passat a ser el primer país del món que té una proporció més gran de joves que acaben l'educació secundària, quan fa només una generació estava entre els més baixos, i també és el segon en resultats d'escolars en Matemàtiques. Pel que fa a educació superior, és el tercer país després del Canadà i el Japó. Les inversions han estat enormes, particularment, en noves tecnologies. Convindria que també nosaltres enviéssim els nostres estudiants a

universitats i centres de formació de prestigi internacional o els ho facilitéssim amb beques i préstecs. La nostra obligació és que sàpiguen quina realitat es trobaran.

Però, és clar, per a això convé que dominin l'anglès que encara no és, curiosament, matèria obligatòria en la nova FP. ¿Com pot un tècnic en automoció viatjar a l'Àsia si és analfabet en la llengua franca? Fonamental també seria el desenvolupament i la inversió en orientació professional. El món professional canvia ràpidament, i estudiants, pares i professors haurien d'estar ben informats de quines són les professions que necessiten més gent i del que és avui la nova FP.

*Periodista i filòloga